

Hoe verzorg ik een ezel?

Inhoudsopgave

Algemene richtlijnen	3
Huisvesting	3
Voeding.....	3
Drinken.....	4
Vachtverzorging.....	4
Verder verzorging	4
Koliëk	5
Nog enkele tips	5
Entingen	7
Tetanus/klem.....	7
Influenza/griep	7
Rhinopneumonie	7
Gebitsverzorging	8
Gebitsverzorging.....	8
Kantig gebit.....	8
Schaargebit	8
Golfvormig gebit	8
Verplaatsing van een kies	9
Doorgegroeide kies.....	9
Diastase	9
Kiesbreuk	9
Cariës	9
Hangend rooster.....	9
Hoefverzorging	10
Hoefverzorging	10
Hoefbevangenheid	10
Ontwormen	11
Leidraad voor het bestrijden van wormen	11

ALGEMENE RICHTLIJNEN

Deze folder geeft een globale indruk van wat er komt kijken bij de keuze, de verzorging en de voeding van een ezel.

Leest u dit rustig door, steek uw licht op bij andere ezelbezitters, bezoek een ezeltjesdag of andere ezelevenement zodat u kennis en vergelijkingsmateriaal opdoet.

En vooral: bedenk dat een ezel 35 – 40 jaar kan worden en dat u een vriend voor het leven aan gaat schaffen. Of niet, als u na dit alles tot een andere slotsom bent gekomen.

HUISVESTING

Ezels zijn kuddedieren en hebben gezelschap nodig van een andere ezel. Ezels kunnen ook samen met andere dieren zoals geiten, schapen of zelfs paarden gehouden worden. Een ezel hoort eigenlijk niet thuis in onze streken en is daarom minder goed bestand tegen regen en wind dan bijvoorbeeld bepaalde ponyrassen. Een wind- en waterdichte stal (minimaal 4m² per dier) is noodzakelijk. Liefst één waar de dieren vrij in en uit kunnen zodat ze zelf beschutting kunnen zoeken als dat nodig is. Zorg in elk geval voor een droge ondergrond, bij voorkeur van materiaal dat schoongemaakt en/of ontsmet kan worden. Daar bovenop een bed van stro of houtkrullen. Dit bed zal vervolgens heel lang schoon blijven als u in een hoekje een “wc” maakt: houtkrul (of turfmoelm) is hiervoor het meest praktisch. Ezels zijn uitermate zindelijke dieren. Ze doen hun behoeften slechts op één of enkele vaste plaatsen. U kunt dit gedrag sturen door in het begin de mest op een voor u welgevallige plek te deponeren. Houdt u dit, indien nodig, enige tijd vol. De ezel zal die plaats vanzelf als “wc” gaan beschouwen en u bent voortaan in een paar minuten klaar met uitmesten. Een hooiruif of hooinet is nodig, zodat de ezel niet te veel rotzooi maakt. Een afdakje uit de wind, om buiten droog en beschermt te kunnen staan is fijn, maar niet noodzakelijk, als ze zelfstandig beschutting in een stal of iets dergelijks kunnen zoeken.

VOEDING

Ezels eten naast gras en hooi ook wel bieten, wortels, rapen, aardappels, brood, krachtvoer enz. Ezels eten kortom zowat alles. Maar ezels zijn geen vuilnisbakken die leven van keukenafval of klikjes. Sommigen dingen zijn gezond voor je ezel, anderen zijn ronduit giftig voor het dier. Wat je ook voert, je moet weten wat je geeft en in welke porties.

Er bestaat heel wat lectuur over ezels en voeding. Onthoud vooral dat ezels van oorsprong afkomstig zijn uit Zuidelijke streken en daar meestal moesten leven van droge takken en struiken die ze langs de weg vonden. Ezels hebben daarom liever een schrale wei dat een wei met veel gras. Pas op een ezel kan doodgaan van teveel eten en krijgt er in ieder geval last van zijn hoeven of gewrichten. Klachten die ze dan krijgen zijn hoefbevangenheid, hoefzweren en hoefschimmels. Vooral veel suikers is slecht voor ze. Daarom is er ook speciale ezelmuesli, dat je kan geven als bijvoer bij het schrale gras of stro en hooi. Stro vult wel en heeft weinig voedingsstoffen. Bovendien zijn de vezels goed voor de spijsvertering. De muesli wel met mate. Een handje per voerronde ('s morgens en 's avonds) om ze met je in contact te laten komen is genoeg.

Pas op met brood. Daar zit veel suiker en voedingsstoffen in. Het moet in ieder geval kurk droog zijn en helemaal hard geworden. Dan kun je ze af en toe een stukje geven, als een verwennerij.

Ezels vervetten héél makkelijk, ze laten vermageren is dikwijls onbegonnen werk. Vermagert de ezel te snel, dan loop je het risico op hyperlipemie met dikwijls fatale afloop.

Er zijn ook planten die giftig zijn. Pas op met kastanjes, eikels, buxus, esdoorn, beuk en bloemen als St Jacobskruiskruit (vooral als dat gedroogd is herkent de ezel het niet). Onrijpe kastanjes en eikels, maar ook de takken van deze bomen bevatten tannines. Ze vinden het vaak lekker, maar ze kunnen er erg ziek van worden.

DRINKEN

De ezels dienen vrije toegang te hebben tot voldoende vers drinkwater. Een automatische drinkbak is handig (maar dient wel aangeleerd te worden als de ezel dit niet gewend is), maar een emmer of kleine speciekuip voldoet ook. Uitdroging veroorzaakt namelijk ook koliek. Het darmkanaal van het ezel kent een aantal vernauwingen waar de voerstroom als het ware door een fuik moet. Op deze plaatsen ontstaan geregeld verstoppingen van de darm. Vaak komt dit voor na opname van overmatige hoeveelheden stro, grofstengelig hooi of kuil, vlas of andere bodembedekking. Dan komen sneller verstoppingen voor ten gevolge van primaire uitdroging door een verstopte of bevroren waterbak. De ezel onttrekt dan zoveel vocht uit de darminhoud dat deze niet meer soepel door de vernauwingen van het darmkanaal kan stromen. Een veel voorkomende onderliggende oorzaak voor verstoppingen zijn gebitsproblemen (zie verder op bladzijde 8). Indien een ezel onvoldoende mogelijkheid heeft om ruwvoer fijn te malen is de kans op verstoppingen groter.

VACHTVERZORGING

Ezels bezitten een vacht die niet waterdicht is. Vocht en tocht is daarom een zeer slechte combinatie. Ezels moeten kunnen schuilen. Ze hebben een zomer- en een wintervacht. Borstel de ezel regelmatig. Ezels genieten er van en door het dagelijks contact merkt u het meteen als er iets niet in orde is. In de winter kunt u volstaan met het weg borstelen van sprietjes en modder. Borstel dan niet te grondig, omdat u daardoor de natuurlijke bescherming tegen weer en wind weg borstelt. Maar in het voorjaar, als de dikke wintervacht er af moet, zijn zelfs 2 borstelbeurten per dag welkom. Een ezel is laat met verharen en het duurt lang voor hij in zijn zomervacht staat te glanzen. Alleen in juli en augustus draagt de ezel hier zomerkleren en de wintervacht groeit alweer vroeg.

VERDERE VERZORGING

Indien uw ezel zich erg schuurt (wangen, hals en schouder en rond de staart zijn berucht plaatsen) is het tijd om eens te kijken of het dier wellicht luizen heeft, een probleem waarvan ezels vaker last hebben dan paarden. Luizen zijn vooral actief in het (late) najaar en (vroeg) voorjaar en zijn moeilijk te zien tussen de lange, dikke en stugge winterhaar.

Zoals wellicht bekend is het besmettingsgevaar groot: als u bij één dier luizen ontdekt doet u er verstandig aan alle dieren te behandelen en de stal (inclusief eet- en drinkbakken) en poetsgerei grondig te ontsmetten.

Voor het behandelen tegen luizen van de dieren zelf, verwijzen wij u naar de dierenarts. Er zijn diverse methodes: inpoederen, wassen met een bepaalde oplossing (niet aan te raden in de winter omdat het haar slecht droogt en onderkoeling een longontsteking kan veroorzaken), “spot-on” of een injectie.

U heeft uw dierenarts ook nodig voor de jaarlijkse enting tegen tetanus (en influenza).

Een markant verschil tussen ezels en paarden is hun lichaamsgeur. Ezels ruiken veel minder penetrant dan paarden. Misschien worden ze daardoor in de zomer minder door vliegen, horzels e.d. geplaagd. De voor vliegen extra lekkere plekjes als bijvoorbeeld (tranende) ooghoeken, kunnen met een spons worden gewassen.

Bij de dagelijkse poetsbeurt hoort natuurlijk ook het uitkrabben van de hoeven. Meestal is verdere hoefverzorging niet nodig. Af en toe kunt u de hoeven met water en een harde borstel grondig reinigen. Laat een ezel nooit langdurig in modder of nattigheid staan. De hoeven zijn daar niet tegen bestand. De hoefsmid zal regelmatig moeten komen om de hoeven te bekappen, gemiddeld 4 tot 5 keer per jaar. Laat de hoeven niet tot “sloffen” uitgroeien. Op den duur kan dit leiden tot afwijkende beenstanden en zelfs ongeneeslijke kreupelheid. (zie verder bladzijde 9)

Ezelbeslag bestaat wel, maar is normaal gesproken niet nodig.

KOLIEK

Gaat een ezel overigens wild liggen rollen en daarna plat liggen met het hoofd op de grond, dan is het groot alarm en is een dierenarts nodig. Dit duidt vaak op een koliek (verstopping van de darmen, door zand of ongewenst veel zacht brood etc). Probeer de ezel te kalmeren en weer in de benen te krijgen. Ga met hem lopen. Beweging stimuleert de stoelgang en helpt de darmen te ontstoppen. Door de pijn gaan ze rollen en door het rollen gaan de darmen in de knoop en dat is het begin van het einde.

NOG ENKELE TIPS

Pas op met voor andere dieren bestemd voer (brok). Wat voor de ene diersoort is samengesteld kan dodelijk zijn voor de ander. Dus geen koeien-, schapen- of varkensbrok voor ezels, paarden en pony's.

Een lijst met giftige planten, bomen en struiken is te vinden op onze website. Berucht zijn taxus, rhododendron, peperboompje, vingerhoedskruid, St. Janskruid, jacobskruid, paardestaart en alles wat tot de nachtschade familie behoort. Maar ook het kort afgemaaide gazon gras en de afgesnoeide takken van de ligusterheg kunnen dodelijk zijn.

Doorgaans zullen ezels instinctief niet de giftige planten eten, maar als ze erg jong of hongerig zijn, kunt u daarop niet vertrouwen. Planten die geen enkele ezel vers zal eten,

worden in gedroogde vorm (bijvoorbeeld in hooi) niet als “gevaarlijk” herkend en met smaak worden opgepeuzeld. Echter, met het vocht verdwijnt niet de giftigheid uit de plant!

Ga bij vragen of problemen niet experimenteren.

Eén van de doelstellingen van de Stichting Opvang Ezels is ook informatieverstrekking.

Neem dus gerust contact met ons op.

ENTINGEN

TETANUS/KLEM = een ziekte die door een bacterie veroorzaakt wordt.

Deze bacterie is overal, dus ook bij u.

Normaal, in het weiland of in de mest, kan de bacterie zich niet ontwikkelen.

Om zich te kunnen ontwikkelen heeft de bacterie een diepe wond nodig, met verval van weefsel en weinig zuurstof (denk aan een verwonding veroorzaakt door een roestige spijker).

Heeft de bacterie eenmaal kans gezien zich te ontwikkelen, dan komen er gifstoffen vrij, die het zenuwstelsel aantasten en pijnlijke en langdurige spierkrampen tot gevolg hebben.

Het sterftecijfer onder dieren met een dergelijke infectie is hoog.

Is uw ezel nog niet behandeld tegen tetanus, dan zal de enting na 3 maanden herhaald moeten worden. Vervolgens is een jaarlijkse dosis afdoende. Doorgaans wordt deze enting gecombineerd met de enting tegen influenza.

INFLUENZA/GRIEP = een ernstige virusziekte die erg besmettelijk is.

Ziekteverschijnselen zijn: koorts, hoesten, tranende ogen en snotterige neus. De dieren zijn ziek en zwak.

Afhankelijk van de algemene conditie zullen de symptomen zich in lichte of ernstige mate tonen. Bij heel jonge, oude of verzwakte ezels kan deze ziekte een dodelijke afloop hebben.

De verschijnselen zijn bij de ezel over het algemeen ernstiger dan bij een paard.

Besmetting vindt plaats via de luchtwegen.

Vermijd contact met ezels en paarden die niet geënt zijn.

Deze inenting is verplicht.

RHINOPNEUMONIE = een ziekte die eveneens door een virus wordt veroorzaakt.

Het is een aandoening van de luchtwegen waarbij het meest opvallende symptoom de neusvloeiing is.

Bij drachtige ezellen kan het virus de foetus aantasten en een abortus tot gevolg hebben.

Laat uw ezels jaarlijks enten, zeker wanneer u de dieren meeneemt naar gelegenheden waar andere paardachtigen komen. De beste periode voor enting is het voorjaar.

Bij keuringen en/of andere ezelevenementen is de enting verplicht.

Zorg dat deze in het paspoort is opgenomen.

GEBITSVERZORGING

GEBITSVERZORGING

Bij pasgeboren ezels zijn in boven- en onderkaak al tanden aanwezig. Zelden worden in het melkgebit afwijkingen aangetroffen die hinder geven. Soms geeft, bij een sterke mate van over- of onderbijt, het grazen problemen. Bij sterke overbijt steken de boventanden voor de ondertanden uit. Bij onderbijt steken de ondertanden voorbij de boventanden. Na het wisselen kan de afwijking afnemen.

Het melkgebit wisselt tussen het 2de en 4de levensjaar. De haaktand (bij hengsten altijd aanwezig, bij merries doorgaans niet) komt op 4-5 jarige leeftijd door.

Voorkomend probleem bij het wisselen is dat een tand niet loslaat terwijl de nieuwe tand voor of achter de melktand tevoorschijn komt. Meestal komt de blijvende tand op de goede plek en komt de melktand scheef te staan waarbij deze het mondslijmvlies beschadigt. Het spreekt voor zich dat deze tand getrokken moeten worden.

Bij wisseling van de kiezen kan een soortgelijke situatie ontstaan. Dit is echter ernstiger. De nieuwe kies groeit onder de bestaande kies die als een muts blijft zitten. Dit wordt een "dop" genoemd. Bij "doppen" wordt het voedsel slecht gekauwd en door het afwijkende kauwen worden ook de andere kiezen aangetast. Deze slijten scheef af en ontwikkelen scherpe kanten. Ook hier moet hulp ingeroepen worden van een dierenarts die de "doppen" zal verwijderen en de scherpe kanten zal raspen. Bij vrijwel alle gebitsproblemen zal de ezel voedselproppen ontwikkelen en deze vervolgens uit de mond laten vallen.

KANTIG GEBIT

De kauwvlakken van de kiezen worden scheef. Dit kan o.a. veroorzaakt worden door een afwijking aan de kiezen (zie boven), een ontsteking of te weinig ruwvoer. Correctie kan geschieden door met een rasp de scherpe kanten te verwijderen.

Uiteraard is het belang te proberen de oorzaak van het probleem te achterhalen.

SCHAARGEBIT

Een extreme vorm van een kantig gebit, meestal eenzijdig. Het heeft weinig zin een schaar gebit te behandelen zonder de oorzaak te achterhalen. Oorzaak kan zijn een kiesontsteking, kiesbreuk enz. Wanneer dit probleem eenmaal is opgelost zal met een aantal malen raspen het gebit gecorrigeerd zijn.

GOLFORMIG GEBIT

Het kauwvlak van de kiezen is in de lengterichting golfvormig geworden. Het is een gevolg van afwijkend kauwen door een afwijking aan een of meerdere kiezen. Door verschil in hardheid kan ook een scheve afslijting ontstaan, vaak bij oudere ezels. Door de kauwbezwaren ontstaat een slechte spijsvertering met als gevolg vermagering van de ezel. Behalve een grove correctie (bijv. d.m.v. het wegnemen van lossen kiezen) is er weinig te doen aan deze afwijking. Er zal voer toegediend moeten worden dat met weinig kauwen toch goed verteerbaar is (bijv. grasbrokken of slobber).

VERPLAATSING VAN EEN KIES

Een losse kies verplaatst zich naar binnen of naar buiten in de kiezenrij. Bij verplaatsing naar buiten zal het mondslijmvlies van de wang beschadigen. Bij verplaatsing naar binnen wordt de tong verwond. Symptoom ook hier is het proppen en laten vallen van het voedsel. De kies zal getrokken moeten worden.

DOORGEKROEIDE KIES

Mocht er een kies getrokken zijn dan bestaat de kans dat de tegenoverliggende kies te ver doorgroeit doordat deze niet meer meedoet met kauwen. Er worden proppen gekauwd en het mondslijmvlies raakt beschadigd. De kroon van de kies zal geknipt moeten worden.

DIASTASE

Een ruimte aan de basis van twee kiezen. Door de ophoping van voedsel in de ruimte kunnen ontstekingen ontstaan van het slijmvlies. Door de ruimte naar het kauwvlak toe te open kan het voedsel niet meer achterblijven en worden de problemen ondervangen.

KIESBREUK

Een kies breekt meestal alleen als hij rot of ontstoken is. Als de kieswortel achterblijft zal deze operatief verwijderd moeten worden.

CARIËS

Het rotten van alle gedeelten van een kies. Cariës kan leiden tot een tandkasontsteking. Zonder complicaties zal de kies getrokken moeten worden. Een complicatie die kan optreden is het ontstaan van een kaakboezemontsteking. De ezel is sloom, eet slecht en heeft koorts.

HANGEND ROOSTER

Het voorste gedeelte van het gehemelte hangt onder de snijtanden uit. Dit kan op alle leeftijden voorkomen. Over de oorzaak is weinig met zekerheid bekend.

Het is een tijdelijk verschijnsel en verdwijnt vanzelf weer. De periode dat het eten problemen geeft zal het voedsel aangepast moeten worden.

HOEFVERZORGING

HOEFVERZORGING

Heel belangrijk bij de verzorging van de ezel is aandacht voor de hoeven.

Van nature is de ezel een woestijdier, gewend om op droge, steenachtige grond te lopen.

In Nederland is het veel natter en zal de ezel eerder hoefproblemen ondervinden.

Door het dier op een gedeeltelijk harde ondergrond, schone, droge stal en een zo droog mogelijke weide te houden, kunt u al veel problemen voorkomen.

Vuil en steentjes zult u regelmatig met een hoefkrabber uit de hoef moeten verwijderen.

Probeer u dat minstens 3x per week te doen. Het is daarom ook belangrijk uw ezel te leren u een voet te geven, want dat scheelt een hoop geduw en getrek. Consequent hetzelfde woord (bijv. "voet") herhalen als u de voet van de ezel wilt optillen.

Belonen en aanmoedigen bij elke medewerking die u van uw dier krijgt zal ertoe bijdragen, dat na enige tijd het ritueel bekend is en er vanzelf al een voet wordt opgetild als u met de krabber naast de ezel staat.

Daar de hoeven van ezels blijven doorgroeien, is het nodig dat deze worden bekapt.

De groei is niet bij elk dier gelijk en ook afhankelijk van de hoeveelheid beweging op harde ondergrond.

U kunt het bekappen het beste overlaten aan een hoefsmid die bekend is met ezelhoeven.

Ezelhoeven moeten steiler gekapt worden dan paardenhoeven. De hoefsmid zal de losse delen met een speciaal mes lossnijden en de te lange gedeelten van de wand inkorten, zodat de ezel weer mooi recht op zijn benen komt te staan.

Afhankelijk van de toestand van de hoeven zal de hoefsmid met u een afspraak maken wanneer een volgende kapbeurt nodig is.

Bij achterstallig onderhoud zal dit vanzelfsprekend vaker zijn dan bij goed onderhouden hoeven.

Zelf kunt u met een rasp 1x per 2 weken het lange gedeelte wat afvijlen en na verloop van tijd meer werk van de hoefsmid overnemen.

Slechte verzorging van de hoeven kan ernstiger schade toebrengen, niet alleen aan de hoeven, maar ook aan de algehele stand van de benen.

HOEFBEVANGENHEID

Niet alleen de hoefverzorging heeft invloed op de hoeven. Hoefbevangenheid is een ontsteking van de hoeven die veel (blijvende) pijn veroorzaakt.

Bij hoefbevangenheid speelt vaak en overmatig voeren een rol. Vaak is een typische houding van het dier te zien: de voorbenen worden ver naar voren geplaatst om ze minder te belasten. De dieren lopen niet meer of schuifelen slechts, de hoef voelt warm aan en er is koorts.

Is er sprake van deze verschijnselen dan dient u direct contact op te nemen met de dierenarts.

Hoefbevangenheid is een ernstige ziekte, die u kunt voorkomen door overmatige voeding te vermijden en de ezel niet in een weelderige weide te laten grazen.

ONTWORMEN

LEIDRAAD VOOR HET BESTRIJDEN VAN WORMEN

Elke ezel heeft wormen. Of het dier er ook last van heeft, is afhankelijk van de infectiedruk van de weide en de weerstand van de ezel. Is de weerstand te laag en/of de infectiedruk te hoog, dan zal het dier het langzaam verliezen van de parasiet. De wormen zullen de ezel langzaam “opvreten”.

De oplossing lijkt simpel. Zorg ervoor dat de ezel op gezette tijden wordt ontwormd en de wormen zijn verdwenen.

Helaas is dat niet zonder meer het geval. Een ontwormingsmiddel doodt alleen de volwassen wormen in het maag-darmkanaal. Alle andere stadia van de parasiet in het lichaam van de ezel zullen in leven blijven. Daarnaast is het zo dat er ook wormen voorkomen die niet gevoelig zijn voor het ontwormingsmiddel; deze wormen zijn dus resistent voor het middel. Hoe vaker we de ezels ontwormen, hoe meer resistente wormen er zullen ontstaan. Het is niet ondenkbaar dat we hierdoor over een aantal jaren ontwormingsmiddelen meer voorhanden hebben om deze parasieten te bestrijden.

Er moet dus zorgvuldig worden omgegaan met ontwormingsmiddelen.

Niet te vaak i.v.m. het ontwikkelen van resistentie en niet te weinig, zodat de ezels ziek kunnen worden.

Wanneer men kan zorgen dat de ezel geen wormbesmetting opdoet in de weide, hoeft er ook niet ontwormd te worden. Wormbestrijding zal dus niet alleen moeten bestaan uit het toedienen van een wormspuit, maar ook uit preventieve managementmaatregelen. Ezels worden besmet door infectieuze larven in de weide. Infectieuze wormlarven ontstaan uit wormeieren die door de ezels met de mest worden uitgescheiden. Wanneer we zorgen dat de weide waarin de ezels grazen vrij is van wormlarven, kunnen zij ook niet besmet worden.

Overwinterde larven zijn de grootste bedreiging in het voorjaar. Om de besmette weide schoon te krijgen, moet de eerste snede gras worden gemaaid, gehooid of ingekuuld. In hooi of ingekuuld gras zijn de larven niet meer besmettelijk.

Een andere manier om uw wei schoon te krijgen is door deze eerst door schapen te laten begrazen. De larven die besmettelijk zijn voor ezels, zijn dat niet voor het schaap en omgekeerd. Het schaap is dus een soort stofzuiger voor de voor ezels besmettelijke wormlarven. Een schone weide is de basis voor een goede wormbestrijding, zonder gebruik van ontwormingsmiddelen.

Als de ezels op z'n schone weide terecht komen. Moeten ze zelf eigenlijk geen wormeieren uitscheiden, zodat de infectiedruk van de wei ook laag blijft. De eerste keer kunt u daarom de ezels 1 tot 2 dagen voor het verweiden ontwormen.

Om zeker te weten of u de ezels wel moet ontwormen, zou u eerst een mestonderzoek moeten laten uitvoeren door uw dierenarts. Het ontwormen volgt dan eventueel na de uitslag van het onderzoek.

Om de wei ook echt schoon te houden, wordt geadviseerd om dagelijks (maar minimaal 2x per week) alle mest uit de wei te verwijderen. Met de mest worden de meeste wormeieren en eventuele infectieuze larven verwijderd. Hierdoor blijft de infectiedruk van de wei laag.

De meeste ezels staan met elkaar op één weide en kunnen eventueel worden verweid naar een ander persceel. Wanneer ze moeten worden ontwormd is afhankelijk van eventuele klachten, of een aantal eieren per gram mest (EPG). Door van iedere ezel verse mest te verzamelen kan men een mengmonster laten maken en daarin het EPG laten bepalen. Hiervoor kunt u het beste contact opnemen met uw dierenarts, die het onderzoek in eigen beheer uitvoert of het uitbesteedt aan een extern laboratorium. Aan de hand van de uitslag kunt u dan met uw dierenarts een ontwormingsplan opstellen.

Door managementmaatregelen kunt u veel invloed uitoefenen op het EPG. Als u de weide schoon houdt, blijft de infectiedruk laag. Daardoor is de kans op infectie met wormen laag en zal het EPG ook laag blijven.

Het is waar, dat ongeveer de helft van de ezels besmet is met longworm. Als drager ondervinden zij hiervan echter geen hinder. Voor een paard of pony daarentegen, kan de besmetting zeer onaangename gevolgen hebben. Toch is het niet waar dat paarden en ezels daarom niet samen gehouden zouden kunnen worden. Er zijn middelen in de handel die een ezel longworm vrij maken. Vraag uw dierenarts hiernaar. Een eenmaal besmette wei weer "schoon" krijgen, duurt enkele seizoenen. Daarom raden wij u aan, als uw ezel in nauw contact met paarden zal komen, voor het kwaad kan geschieden, de ezelmest op longworm te laten onderzoeken.

IN HET KORT:

Doe minimaal 1x per jaar (in maart) een mestonderzoek op wormeieren en bespreek de uitslag met uw dierenarts.

Verwijder dagelijks de mest uit de weide.

Probeer de ezels om te weiden en de percelen tussendoor te maaien, waarbij het gras wordt afgevoerd. Omweiden met schapen kan ook.

Voeg nooit zomaar nieuwe ezels toe aan de koppel. Laat eerst een mestmonster uitvoeren om te zien of het dier ontwormd dient te worden voordat het de weide in gaat.